

Közhasznú munkálkodás

A város- és községpolitikai bizottságok tevékenységéről

Az utóbbi időben egyre több fórumon hangoznak el olyan kérdések, amelyek a szűkebb pátria, a lakóhely fejlődésével foglalkoznak. Az aktualitás vitán felüli, hiszen az elmúlt évtized alatt nemcsak az urbanizáció gyorsulásával járó kedvező, a civilizált életformát biztosító körülmények jelentek, hanem a problémák is. Bonyolultabbá vált egy-egy település működése, a tökéletes organizmus elengedhetetlen feltétele lett, hogy minden terület egyszerűen fejlődjen. A fejlődési ütemkülönbségből, zavarokból adódó nehézségeket nem könnyű megszüntetni. Hiszen azt az ideális állapotot még nem sikerült elérni, amikor egy új városrészbe beköltözők egyformán örülhetnek a jó közlekedésnek, a kitűnően felszerelt kereskedelemi hálózatnak és az egészségügyi ellátásnak.

Egyszerűen arról is szó van, a felgyorsult urbanizáció szükségessé teszi a társadalmi tapasztalat, kollektív bölcsesség mindennapi megnyilvánulását. Ehhez kitűnő lehetőséget biztosítanak a Hazafias Népfront város- és községpolitikai bizottságai. Már minden városban megalakultak és a népfront megyei elnöksége mellett működő város- és községpolitikai bizottság segítségével társadalmi munkát szerveznek, felmérik, vitákat rendeznek széles rétegek bevonásával.

Minden szempontból önállódnak a lakóhelyek és

egy egyre jobban megtalálják a bizottságok szerepkörét. A legfőbb céljuk, hogy úgy támogassák a központi, a helyi település-politikai célok megvalósítását, hogy egyúttal feltárják egy-egy város közösségének szellemi és gazdasági erőforrásait. Ha csak a megyei bizottság szakmai összetételét vesszük figyelembe, kitűnik, hogy a különböző foglalkozások tulajdoni képviseltetik magukat. A mérnökök a munkásig, a tudóstól az államigazgatási vezetőig. Ez is egyik garanciája, hogy a lakosság egy-egy rétegének közösségi érdeklődését megismerjük és felkeltsük, a város- és községfejlesztési tervek rendszeres megvitatása során.

Valaki nagyon jól jellemezte a fórumokon szervezett viták hasznosságát. Jóformán mindenkit érdekel településének további sorsa. Ezért szívesen elme egy ilyen megbeszélés, ahol őszintén elmondhatja véleményét, Rengeteg ötlet, hasznos kezdeményezés gyűlik össze, amelyeket az illetékesek tudatosan felhasználhatnak és már számíthatnak is ezekre. Szegeden például a lakosság bevonásával készítették elő a város negyedik ötéves tervét. Jó módszernek bizonyult ugyanez Hódmezővásárhelyen is, a település általános rendezési tervének kialakításánál. Csongrádon a tanácsal az együttműködés annyira eredményes, hogy már másodszor nyerték meg a településfejlesztési versenyt a megyében.

A virágosításhoz, parkosításhoz, zöldövezetek kialakításához sikeresen mozgósították a lakosságot. Az eredményről a számok vallanak legvilágosabban. A múlt évben a megyében 81 ezer négyzetméter park létesült és 365 ezer négyzetméter gondozását vállalták társadalmi munkában. Sokat tettek a mártélyiak, makóiak, szentesiek az üdülőterületük fejlesztéséért.

A kommunális helyzetnek egyik jellemzője a területi különbségek sora. Sokan élnek olyan körülmények között, ahol hiányzik a közműves vízműellátottság, és még nem csatornáztak. Egyébként a népfront megyei elnökségének város- és községpolitikai bizottsága hamarosan sort kerít a vízműhálózat kiépítési lehetőségeinek felmérésére és összehangolt továbbfejlesztésére. Bár a múlt évi kezdeményezések sem jelentéktelenek: 2,6 kilométer új csapadékvíz elvezető csatorna épült, 13,8 kilométer vízvezetékét tették le, 5 kilométer hosszúságban felújították a hálózatot és 356 kilométer csapadékvíz elvezető csatorna karbantartását végezték el társadalmi munkában. Különösen a makói járásban tettek nagyon sokat. A járás minden községében megoldották a magas nyomású vízellátást. Makón vízműtársulatot szerveztek és a lakosság hozzájárulásával fejlesztették a vízműhálózatot. A szegedi járás községeinek lakói is együttes segítséggel oldották meg a vízvezeték-hálózat bővítését és a vezetékek bekötését.

Ugyancsak a megyére vonatkozó tavalyi összesítés: 4 ezer négyzetméter játszótérrel vettek birtokukba a gyerekek, 50 bölcsődei és 198 óvodai férőhelyet építettek társadalmi összefogással. Dorozsmán elkészült az 1,5 millió forint értékű sportpálya — jelenleg a csongrádiak akarnak hasonló módon egy focipályát és uszodát létrehozni.

A megye lakosságának több mint fele a városokban él. Ezzel szemben sokan laknak a tanyákon is. A város- és községpolitikai bizottság ezért is vizsgálta meg más szervekkel együtt a tanyaiak életét. A megyei tanács által hozott intézkedésekhez — a legszélesebb vélemények ismeretében — a bizottság is hozzájárult munkájával. Az is természetes, hogy a felsoroltakon kívül sokkal szélesebb körben hat, alakul a város- és községpolitika. Eppen ezért rendkívül hasznos ha a Kényeges kérdésekben egyetértnek a város- és községpolitikáért felelős szervek és a fejlesztésben érdekelt lakosság.

Halász Miklós

Dél-vietnami vendégek a Hazafias Népfrontnál

A Magyar Szolidaritási Bizottság és a Magyar Nők Országos Tanácsa vendégeként hazánkban tartózkodó dél-vietnami nőküldöttség — Nguyen Thi Dinh asszony, a Dél-vietnami Felszabadítási Nőszövetség elnöke, a DNFF Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Dél-vietnami Népi Felszabadító Fegyveres erők helyettes főparancsnoka vezetésével hétfőn látogatást tett a Hazafias Népfront Belgrád rakparti szek-

házában. Harmati Sándor, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnöke és dr. Molnár Béla, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára fogadta a vendégeket, és tájékoztatta őket a magyar társadalomnak a vietnami nép iránti cselekvő szolidaritásáról. A baráti találkozón Dinh asszony beszámolt a dél-vietnami népnek teljes függetlensége kivívásáért folytatott harcáról.

Az alpári gát védő

A Tiszán és mellékfolyóin hetek óta egymást követték az árhullámok, veszélyekkel fenyegető magas vízállással. Nem is annyira a víz-öntés magassága, hanem az ártalpaszt, ránehezítő nyomása teszi próbára a védőtöltéseket. A mostani árszabályozás elleni védekezésről szóló tudósításokban szinte naponta szó esett a tiszai-árpári nyári gát védelméről, az ott dolgozók kitartó, eddig eredményes munkájáról. Miért ilyen fontos ennek a nyári gátnak a védelme? — kérdeztük most a védelem-vezető Poroszlai Rudoltól, az ATIVIZIG műszaki titkárától.

— Majd bejárjuk a mintegy 14 kilométer hosszú gátat, amelynek tetejéről belátni a mögötte elterülő 9 ezer hektárnyi termőföldet — válaszolta, és rögtön invitált is bennünket az útra. A tiszai hídig is sok látnivaló akad. A vasúti töltéstől nem messzire egy hatalmas ellenyomó medence kiképzésén fáradoztak a környékbeli téveszek, a lakiteleki Szikra, a tiszai Rákóczi, a tiszai Tiszagyöngy, a tiszai Búza-lás és Tiszatáj, valamint a bokrosi Kossuth Tsz dolgozó. Megállás nélkül fordultak a földmunkagépek, mert ha valahol is átszakad a már elázott töltés, oda lesz a még talpon álló gabona, kukorica, paprika, az öntözéses gazdálkodással művelt kaszáló.

MEDDIG VÉDHETO?

Becslesek szerint közel félmilliárd forint értéket képvisel a gát mögötti földek termése. A többi között több száz hektáron különleges holland búzafajta vár aratásra. Az előzetes becslések szerint hektáronként

több mint 50 métermázsá termést várnak. Ezen a földön persze magas hozammal fizet a hagyományos búza is, ugyanis a kukorica, a paprika, mert régtől fogva vízjárta terület ez. Eppen ezért a gát mögötti földek aranykorona-értéke kisebb a valószínűságnál, mert emberemlékezet óta itt fenyegetően lépett ki medréből a Tisza. A tiszai híd pillérén levő vízmércén az itt mért legnagyobb árhullám magassága három nappal ezelőtt 692 centiméter volt. Biztonságosan 700 centiméter vízmagasságig védhető teljes hosszában a nyári gát. Nem kell hozzá nagy fantázia, hogy mit érezhettek a kritikus napokban a védekezők, akik éjjel-nappal megfeszített munkával fáradoztak, hogy munkájukkal bizonyítsanak: íme, megvédték 9 ezer hektáron a termést.

FAKADÓ VIZEK

akkor még Szolnokonál balra utolsó árhullám a folyó további magasodásával fenyegetett, amikor Tiszánál jelentették: „megállt” a víz! Kiss Sándor technikus, a Tiszakunsági Vízgazdálkodási Társulat, az alpári nyári gát egyik szakaszának vezetője hozta a hírt, hogy Tiszakécske fölött, tőlük mintegy 10 kilométerre, átszakadt az ottani nyári gát, és előtört mintegy 4 ezer hold területet. Akik ezt a hírt hallották, sajnálták a történeteket, s aggódva néztek a maguk védelmi területére, ahol bizony sűrűn, néhol egybeszaladva csillognak a töltés lábánál a fakadó vizek, itt-ott pedig már buzgárok is keletkeztek, amelyeket sikerült időben elfogni. Hetek óta harmadfokú itt a védelmi készültség, s egy-egy műszakban, éjjel vagy nappal, 120-an dolgoznak. Részt vesznek a védekezésben az ATIVIZIG tapasztalt gátőrei, akik a Maros mellől, a Tisza más pontjáról érkeztek ide, mint például Kovács Pál nyugdíjas gátbiztos, és a többiek: Kiss Imre, Kovács Mihály, Kurucsai József, Papp Tamás, Bodor Sándor, Gyöngyi Mátyás, Gránicz János, Kiss Szilveszter. Velük dolgoznak a vízgazdálkodási társulatiak, akiknek vezetője Sándor Imre, a társulat elnöke, továbbá a közös tulajdon

védelmező térszolgák, akik minden egyes lapát földdel, minden egyes homokszákkal a sajátjukat is védik.

A SURRANTÓ FÖLÖTT A VÍZ

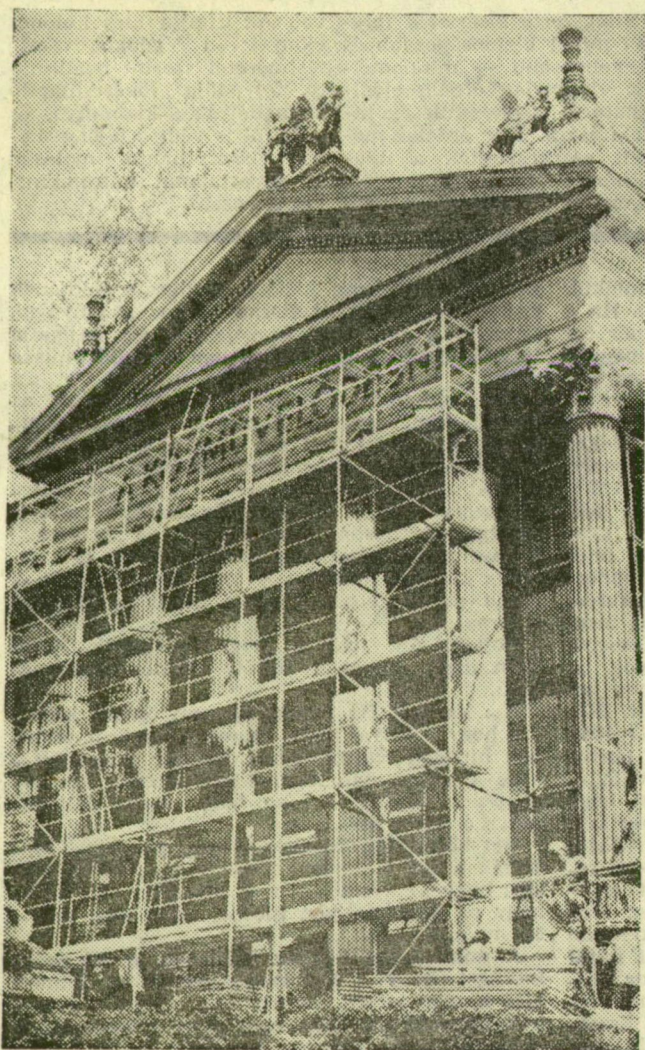
A nyári gátak bejárásán részt vett dr. Vágas István, az ATIVIZIG főosztályvezetője is, hogy szükség szerint, gyors beavatkozásra utasítást adjon a még működő vagy bugyogni akaró buzgárok elfojtására. Erre, szerencsére, most nem volt szükség, az alattomban feltörő, spirálszerűen forgó, iszapot földobó „kráterek” egyike sem élt már, körbe fogták őket homokzsákokkal. Avatatlan nehezen tudná megszámolni, hogy a védekezés első napjától mindmáig hány homokzsákkal támasztották meg a nyári gát ártózt lábát, amit közben közben áztatott eső is. Eddig mintegy 25 ezer darab homokzsákot használtak fel.

A legtöbbet, mintegy 10 ezer darabot, a baksi fővízkivétel alatt, az úgynevezett surrantó berakásához. Ennek a műnek az akkori megépítése összefüggött az alpári nyári gát állapotával, magasságával. A gyakorlat addig azt bizonyította, hogy biztonságosan 650 centiméter vízmagasságig lehet védeni a gátak mögötti 9 ezer hektár termőterületet, mert afölött, több helyen egyszerre, vagy egymást követően, úgyis átszakad a gát. A surrantó betonból készített építmény, mintegy 200 méter hosszán a gátal párhuzamosan, 650 centiméter vízmagassághoz épült. Tervezték, hogy az előtört és romboló erővel magasodó árhullám ezen simán átküld, és gátszakítás nélkül, lassan előnti a földeket. Csakhogy időközben a nyári gátat fejtették, magasztalták, s így magasabb víz-állást is elbír, sőt — mint ahogy most a védők bizonyították — a surrantót is be lehetett építeni a biztonságos védelembe.

Visszajövet a védelemvezető főhadiszállásán, Tiszaláprán, az Ady Endre utca 3. szám alatt, betekintettünk a folyók vízszintjének aznap állásába. Rádión jöttek mentek a hírek. Belvízi katasztrófa már nincs Csongrád megyében. A Maros mentén naponta 30—40 centiméter, a Tisza Szegednél 7—10, a Körösök 10 centiméter apadtak egy nap alatt. A friss hírek alapján még inkább bizonyos, hogy az alpári nyári gát védőinek munkáját siker koronázza.

Lódi Ferenc

Festik a múzeumot

Acs S. Sándor felvétele

A szegedi Móra Ferenc Múzeum külső homlokzatának felújításához és lefestéséhez tavasszal fogott hozzá az Építő Ktsz. Jelenleg a bejárati homlokzat és az oszlopok felújítását végzik. A múzeum igazgatósága és a szövetkezet szerződése alapján a mintegy egymillió forintba kerülő munkát augusztus 31-ig kell elvégezni. Festés után a múzeum az eredetihez hasonló, világos mogorószínű lesz.